

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość XXIII > Poczucie wartości wspólnego bezpieczeństwa

WARTOŚĆ XXIII

Poczucie wartości wspólnego bezpieczeństwa

II. PROSPEKT WARTOŚCI

2.1. CEL OGÓLNY

Rozwój społeczny

2.2. CEL SZCZEGÓŁOWY

Poczucie bezpieczeństwa we wspólnocie poprzez budowanie relacji międzyludzkich

2.3. CEL WYCHOWAWCZY

Umiejętność zaufania drugiej osobie

2.4. PROPONOWANE TEMATY

- Zaufanie jako warunek poczucia bezpieczeństwa w relacjach międzyludzkich.
- Granice zaufania drugiemu człowiekowi.
- Jak przynależność do grupy wpływa na poczucie bezpieczeństwa?

2.5. ZADANIA DLA UCZNIĄ, SAMOWYCHOWANIE

Normy

- Poczucie bezpieczeństwa jest niezbędnym warunkiem do budowania prawidłowych relacji z innymi.
- Respektowanie praw człowieka daje gwarancję bezpieczeństwa.
- Prawo do własności jest istotnym elementem wpływającym na poczucie bezpieczeństwa człowieka.

Zasady

- Jestem dyskretny, szanuję prawo innych do posiadania tajemnic.
- Nie nadużywam zaufania, jakim obdarzyła mnie druga osoba.
- Staję w obronie osób prześladowanych, dyskryminowanych lub izolowanych przez grupę.

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość XXIII > Poczucie wartości wspólnego bezpieczeństwa

2.6. ZADANIA DLA RODZICÓW

Normy

- Jedną z przyczyn braku poczucia bezpieczeństwa, także w kontakcie z drugim człowiekiem, jest nieufność oraz lęk przed odrzuceniem. Ma to związek także z nieprawidłowymi relacjami rodzinnymi dziecka¹.
- Brak poczucia bezpieczeństwa objawia się postawą wycofywania się lub agresją.
- Atmosfera szczerości w rodzinie buduje poczucie bezpieczeństwa.

Zasady

- Od mojej akceptacji i mądrego wychowania dziecka zależy jego poczucie bezpieczeństwa.
- W moim domu stwarzam atmosferę bezpieczeństwa i opieki, dzięki czemu, moje dziecko jest silnie związane z domem rodzinnym, a poczucie stabilizacji staje się częścią jego osobowości.
- Uważnie obserwuję, czy znajomi mojego dziecka nie przejawiają oznak agresji albo wycofania i niestabilności emocjonalnej.

2.7. ZADANIA DLA SZKOŁY, WYCHOWAWCY

Normy

- Warunkiem poczucia bezpieczeństwa jest świadomość własnej wartości oraz wartości i godności drugiego człowieka.
- Z prawidłowego odniesienia wobec samego siebie: szacunku, obrony godności, miłości siebie, wynika właściwe odniesienie do drugiego.
- Trzeba rozmawiać z uczniami na temat poczucia bezpieczeństwa i zaufania.

Zasady

- Nigdy nie pozostaję obojętny na krzywdę, która dotyka ucznia.
- Reaguję na przemoc fizyczną i psychiczną: słowną i emocjonalną wśród moich uczniów.

¹ „Jeśli rodzice porzucą dziecko, jeśli je krzywdzą i nie darzą miłością, wówczas psychika dziecka, młodego człowieka nie rozwija się normalnie, zostaje wypaczona. tu ma źródło niedostawanie społeczne i wykołajanie się wielu młodych ludzi. Rezultatem jest agresja wobec społeczeństwa, różnorodne przestępstwa, uzależnienie od narkotyków, alkoholizm, samobójstwa, perwersja seksualna. Młodzi ludzie mszczą się za swoje odrzucenie, za brak należytej im miłości i dlatego łamią normy współżycia społecznego i niszczą siebie”. Z. Matulka, *Wychowanie do wolności*, w: *Problemy aksjologiczne*, red. T. Kukołowicz, wyd. RW KUL, Lublin 1997, s. 247.

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość XXIII > Poczucie wartości wspólnego bezpieczeństwa

- Zawsze staram się wesprzeć i dowartościować uczniów wycofanych; nie dopuszczam możliwości prześladowania ucznia w klasie z jakiegokolwiek powodu.
- Nie boję się stawać w obronie ucznia pokrzywdzonego przed klasą lub przed gronem pedagogów.

2.8. SPOSÓB REALIZACJI

Można przeprowadzić z uczniami zajęcia z wykorzystaniem elementów psychogimnastyki, kształcąc poczucie zaufania do osób w grupie i ukazując podstawowe mechanizmy wzajemnego zaufania. Przykładem takiego ćwiczenia jest tzw. „serce dzwonu”. Uczniowie są podzieleni na kilkusobowe grupy. Jedna osoba staje w środku, pozostałe otaczają ją ciasno ustawionym kręgiem. Ich zadaniem będzie bezpieczne podtrzymywanie osoby w środku, która „huśta się” na różne strony jak serce dzwonu. Inną propozycją jest ćwiczenie w parach. Uczniowie naprzemiennie, ustawieni do siebie tyłem „rzucają się” do tyłu, ufając, że partner zabawy złapie ich na swoje ramiona. To ćwiczenie wymaga szczególnego zaufania i odwagi.

Po wykonanych ćwiczeniach omawiamy przebieg. Uczniowie wyrażają swoje uczucia, dzielą się tym czego doświadczyli, co odkryli, czego się obawiali, co było trudne, co łatwe, czy kiedyś znajdowali się już w podobnej sytuacji?

2.9. OSIĄGNIĘCIA, EFEKTY

Młodzi ludzie z domu rodzinnego wynoszą poczucie własnej wartości, co wpływa na ich poczucie bezpieczeństwa. Czują się „domownikami” w małej wspólnotcie, jaką stanowi szkoła. Dzięki poczuciu własnej wartości i godności potrafią uszanować godność drugiej osoby, jej prawo do własności i posiadania tajemnic. Uczniowie są dyskretni i nie nadużywają zaufania okazanego im przez drugą osobę. Rodzice nie izolują uczniów od sytuacji trudnych, lecz uczą przeżywać je we właściwy sposób tak, by sytuacja ewentualnego kryzysu nie zaburzyła poczucia bezpieczeństwa ich dzieci. Wychowawcy wspomagają i dowartościowują uczniów, zwłaszcza wtedy, kiedy młody człowiek nie wyniósł z domu rodzinnego poczucia własnej wartości i poczucia bezpieczeństwa.

2.10. ZAGROŻENIA

W domu rodzinnym nie obowiązują jasno określone kryteria moralne, przez co dziecko,

Program wychowawczy > Klasa V > Wartość XXIII > Poczucie wartości wspólnego bezpieczeństwa

a następnie młody człowiek jest dezorientowany i traci poczucie bezpieczeństwa. Uczniowie nie znajdują wsparcia ze strony rodziny w obliczu trudnych sytuacji. Rodzice nadmiernie obciążają dzieci problemami przerastającymi możliwości ich zrozumienia. Uczeń z zachwianym poczuciem bezpieczeństwa staje się drażliwy i może być agresywny wobec kolegów w szkolnych. Nauczyciel bagatelizuje przejawy agresji uczniów względem siebie. Klasa przestaje być środowiskiem, w którym uczniowie czują się bezpiecznie.